



19. 05. 2011

Posl. br.: Pnz-7/10-2

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU
Trg N. Šubića Zrinjskog 5

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Županijski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Jasenki Grgić kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari I-tužitelja Lezbijske organizacije Rijeka LORI, Rijeka, Dolac 8, II-tužitelja Udruga Zagreb Pride, Meštrovićev trg 2, Zagreb, III-tužitelja Udruga Domino, Zagreb, Ožujnska 9, IV-tužitelja Centar za mirovne studije, Selska cesta 112a, Zagreb, svi zastupani po punomoćnicama Lini Budak, odvjetnici u Zagrebu, Savska cesta 11/I i Kseniji Grba i Dijani Kresonja, odvjetnicama u Zajedničkom odvjetničkom uredu u Rijeci, Matačićeva 1/I, protiv tuženika Vlatka Markovića iz Zagreba, Vlačka 83/1, Zagreb, zastupanog po punomoćniku Ernestu Gnjidiću, odvjetniku u Zagrebu, Praška 8, radi diskriminacije, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave, u prisutnosti punomoćnice tužitelja odvjetnice Line Budak i punomoćnika tuženika, dana 2. svibnja 2011.

presudio je

I Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

“Utvrdjuje se da je tuženik izjavama kako **homoseksualci** neće igrati u hrvatskoj nogometnoj reprezentaciji dok je on **predsjednik** Hrvatskog nogometnog saveza te kako samo zdravi ljudi igraju nogomet, **diskriminirao** homoseksualce kao osobe iste spolne orijentacije.
Zabranjuje se tuženiku daljnje istupanje u **medije** kojima isti na bilo koji način diskriminira homoseksualce, kao **osobe iste spolne orijentacije**.
Nalaže se tuženiku da se **javno putem medija** ispriča radi davanja izjava kako homoseksualci neće igrati u hrvatskoj **nogometnoj** reprezentaciji dok je on predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza te kako **samo zdravi ljudi igraju nogomet**, a koja ispriča se ima objaviti u dnevnom listu “**Večernji list**”, sve u roku od tri dana od donošenja presude Županijskog suda u Zagrebu i **na trošak tuženika**.
Nalaže se tuženiku da na svoj trošak **objavi presudu** Županijskog suda u Zagrebu u dnevničkim novinama “**Večernji list**” u roku od tri dana od dana donošenja.
Nalaže se tuženiku da podmiri tužiteljima **ukupno prouzročeni parnični trošak**, u roku od 8 dana, pod prijetnjom ovrhe.”

II Nalaže se I.-IV.-tužiteljima da naknade tuženiku parnični trošak u iznosu od 1.230,00 kn, u roku od 8 dana.

Obrazloženje

Tužitelji u tužbi i tijekom postupka tvrde da je tuženik izjavom kako homoseksualci neće igrati u hrvatskoj nogometnoj selekciji dok je on predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza te kako nogomet igraju samo zdravi ljudi, objavljenom u "Večernjem listu" od 7. studenog 2010., počinio izravnu diskriminaciju temeljem spolne orijentacije stavivši homoseksualce u nepovoljniji položaj glede mogućnosti zapošljavanja kao nogometnih igrača. Izjavom kako nogomet igraju samo zdravi ljudi, implicirao je da su homoseksualci bolesni ljudi, očito ne misleći na fizičku bolest, počinio je uznemiravanje koje Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN br. 85/08, dalje:ZSD) izjednačuje sa diskriminacijom. Tvrde da je obzirom na funkciju tuženika, njegovu prisutnost u medijima i popularnost nogometa počinjen teži oblik diskriminacije.

Stoga tužbenim zahtjevom traže da se utvrdi da je citiranim izjavama diskriminirao homoseksualce kao osobe iste spolne orijentacije, da mu se zabrane istupi u medijima kojima na bilo koji način diskriminira homoseksualce, da mu se naloži javna isprika putem medija kao i objava presude u "Večernjem listu", sve na njegov trošak, kao i naknada parničnoga troška.

U odgovoru na tužbu i tijekom postupka tuženik nije osporio sadržaj objavljene izjave, koja je, kako tvrdi pogrešno protumačena jer nije imao namjeru ikoga uvrijediti niti diskriminirati. I kao sportaš i sportski dužnosnik protivio se diskriminaciji po bilo kojem osnovu, Hrvatski nogometni savez na čijem je čelu provodi i financira edukativne aktivnosti radi promicanja tolerancije. Smatra da nisu dokazani objektivni i subjektivni elementi diskriminacije, a spornim izjavama je izrazio vrijednosni sud.

Uvidom u priloženu presliku intervjua tuženika u Večernjem listu od 7. studenog 2010. utvrđeno je a nije niti sporno da je tuženik, u kontekstu razgovora koji se odnosio na rad i stanje u Hrvatskom nogometnom savezu, čiji je predsjednik, te općenito u hrvatskom nogometu, na upit novinara Tomislava Dasovića, bi li za hrvatsku selekciju mogao nastupiti igrač koji se deklarirao kao gay odgovorio: "Dok sam ja predsjednik, sigurno ne!" Na pitanje da li je u karijeri kada susreo takvoga igrača odgovorio je: "Ne, na svu sreću, nogomet igraju samo zdravi ljudi".

Temeljem utvrđenih i nespornih činjenica ocijenjeno je da je tužbeni zahtjev neosnovan.

Prije svega, tuženik je izjavu dao kao predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza (dalje:HNS), športske udruge (čl. 14.st.2. u svezi čl. 46.st.1. i st.2. Zakona o športu – NN br. 71/06, dalje:ZŠ) kao pravne osobe (čl. 5.st.3. ZŠ).

U smislu odredbe čl. 5.st.3. ZŠ ona, uz ostalo, skrbi o nacionalnoj športskoj ekipi (čl. 47.st.5. ZŠ) te općim aktima uređuje, uz ostalo, uvjete za registraciju športaša, njihova prava i obveze (čl. 47.st.6.ZŠ).

Prema odredbi čl. 6.st.4. Zakona o udrugama (Nn br. 88/01, 11/02, dalje:ZU), najviše tijelo udruge jest skupština, a iz odredbe čl. 47.st.7.ZŠ proizlazi da nacionalni športski savez osim skupštine ima i izvršno tijelo.

Stoga, kada je tuženik kao osoba koja predstavlja HNS, javno i nedvosmisleno izjavio da u hrvatskoj nogometnoj selekciji, u tome savezu, nema mjesta igračima koji se izjasne kao homoseksualci, on nije iznio vrijednosni sud već je potvrdio postojanje kriterija i prakse koji se u HNS-u primjenjuju a prema kojima je ova grupa osoba po osnovi svoje spolne orijentacije isključena iz mogućnosti ostvarenja prava na izbor u nacionalnu nogometnu selekciju.

Time su ostvarena obilježja izravne diskriminacije koju odredba čl. 2.st.1. ZSD definira kao postupanje uvjetovano nekim od osnova iz čl. 1. st.1. toga Zakona (ovdje spolnom orijentacijom) kojim se osoba stavlja ili je bila stavljena ili bi mogla biti stavljena u nepovoljniji položaj od druge osobe u usporedivoj situaciji.

Međutim, u ovakvome sporu pasivno je legitimiran diskriminator, a to je on fizička ili pravna osoba koja je u položaju i mogućnosti uskratiti ili ograničiti prava pojedine osobe ili kategorije osoba, u konkretnom slučaju onaj tko utvrđuje kriterije i praksu prema kojima se vrši izbor igrača nacionalne nogometne selekcije.

Po mišljenju ovoga suda, tuženik kao fizička osoba nije u poziciji i mogućnosti utvrđivati te kriterije već je riječ o kriterijima i praksi pravne osobe, HNS-a.

Kako je pitanje pasivne legitimacije materijalnopravno pitanje na koje sud pazi po službenoj dužnosti, tužbeni zahtjev za utvrđenje izravne diskriminacije nije osnovan zbog promašene pasivne legitimacije.

Nadalje, tvrdnja tuženika koja implicira da su homoseksualci bolesne osobe koje stoga ne mogu igrati nogomet, u ovom konkretnom kontekstu, po mišljenju suda, predstavlja neželjeno ponašanje uzrokovano spolnom orijentacijom, koje stvarno predstavlja povredu dostojanstva ove kategorije osoba, u smislu odredbe čl. 3.st.1. ZSD.

Međutim, da bi, prema citiranoj odredbi, bilo u pitanju uznemiravanje koje isti Zakon izjednačuje sa diskriminacijom, potrebno je dokazati i nastupanje posljedica takvog neželjenog ponašanja a to su strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje, budući iz sadržaja odredbe ne proizlazi da se podrazumijeva njihovo nastupanje.

Tužitelji u tužbi doduše navode slučajeve verbalnih i fizičkih napada na homoseksualce, koji su se međutim dogodili prije objave spornog intervjua pa se ne mogu dovesti u vezu sa ponašanjem tuženika. Druge činjenice i dokazi koji bi ukazivali na vjerojatnost nastupanja tih posljedica nisu izneseni.

Kako iz izloženog proizlazi da nisu ostvarene niti zakonske pretpostavke za utvrđenje diskriminacije uznemiravanjem, valjalo je tužbeni zahtjev u cijelosti odbiti kao neosnovan.

Odluka o naknadi parničnoga troška temelji se na odredbi čl. 154.st.1. u svezi čl. 155.st.1. ZPP. Tuženiku su priznati troškovi zastupanja po punomoćniku na raspravi dana 2. svibnja 2011. u iznosu od ukupno 1.230,00 kn.

U Zagrebu, 2. svibnja 2011.

Sudac:
Jasenka Grgić, v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, u roku od 8 dana od dostave njenog prijepisa, pismeno, u četiri primjerka, putem ovoga suda.

Za točnost otpisavka - ovlaštenim službenik:

